

Spis treści

Dlaczego pożądamy kuriozów? (*Katarzyna Łeńska-Bąk*) 13

Lidia PRZYMUSZAŁA, O osobliwościach słowa *kuriozum* 17

Kurioza w mitologii, religii, wierzeniach

Katarzyna ŁEŃSKA-BAK, Od pszczoły mitycznej do pszczoły współczesnej,
czyli o kuriozalnej utracie znaczeń 29

Łukasz DURAJ, *Santa Muerte* jako osobliwość, święty ludowy i przykład
synkretyzmu religijnego 43

Natalia STALA, Osobliwe metody szalonych joginów 55

Dorota ŚWITAŁA-TRYBEK, Dlaczego warto jeść piętki chleba?
O przesądach kulinarnych 65

Dziwaczny obcy

Franciszek M. ROSIŃSKI, Aleksandra WIERUCKA, Osobliwości, kurioza
i mirabilia w relacjach o podróży Jana de Piano Carpiniego,
Benedykta Polaka i C. de Bridia do wielkiego chana 83

Maria Magdalena MORAWIECKA, Zapach jabłek i siodło z ludzkiej skóry
– o rasach monstualnych na średniowiecznych mapach świata 99

Kalina SOBIERAJSKA, Obraz Nowego Świata w listach polskich
emigrantów w Ameryce Łacińskiej 109

Literackie osobliwości

Joanna ZAGOŹDŻON-ŁYSZCZARZ, *Theatrum* niezwykłości w *Kronice*
wszytkiego świata Marcina Bielskiego 121

Anna KACZMAREK, Ręka, noga, mózg na ścianie, czyli ludzkie szczątki
jako kurioza w XIX-wiecznych opowieściach grozy 131

Radosław ŁAZARZ, Kolekcjoner pośród resztek. Przyczynek do problemu zbierania w <i>Harpagoniadzie</i> Konstantego Waginowa	141
Anna LEDWINA, <i>Curiosités à la Colette</i> , czyli o osobliwościach i niezwykłościach codzienności	151
Estera GLUSZKO-BOCZOŃ, Człowiek-insekt i gnom z bębenkiem. Franza Kafki i Güntera Grassa odsłony osobliwości	163
Maria TARNOGÓRSKA, W świecie literackich kuriozów: od Tuwima do Barańczaka	173
Katarzyna KACZOR, Polacy nie gęsi i pisać fantazy też potrafią. O <i>Skarbach Stolinów</i> i innych osobliwościach polskiej fantazy	187

Dziwności filmowe, teatralne i artystyczne kreacje

Bogusław SKOWRONEK, Kategoria <i>curiosité</i> jako podstawa rozwoju sztuki filmowej	201
Wojciech SITEK, Ludzkie osobliwości we władzy normy. Szkic o filmowym zarządzaniu osobami niskorosłymi	211
Bartosz KŁODA-STANIECKO, (S)ex machina. Huboty, femboty, actroidy i cyborgi. Fetyszycacja seksualna maszyny w filmach fantastycznonaukowych	223
Urszula SAWICKA, Świat jak z kreskówki – kuriozum animowanych postaci	233
Martyna KASPRZAK, Międzykulturowy mikrokosmos Barby na przykładzie <i>Ur-Hamleta</i> – poznanie i wyostrenie tradycji teatralnych z całego świata	245
Martyna FRIEDLA, Kurioza w polskim teatrze współczesnym	255
Paweł MACIĄG, Gabinet osobliwości Marka Rothki – czyli profuzja monochromatyzmu	267
Katarzyna CICHON, Od mitycznego stworzenia do Conchity Wurst – kobieta z brodą w perspektywie teorii <i>queer</i>	279

Medyczne fenomeny

Andrzej SYROKA, Kurioza Pierre’a Pometa, czyli niezwykłości w <i>Histoire Générale des Drogues</i>	291
Jarosław BARAŃSKI, Wiesław MARCZAK, Satyra lekarska Jakuba Fryderyka Hoffmanna jako kuriozum dziewiętnastowiecznej polskiej literatury medycznej	303
Wojciech ŚLUSARCZYK, Kuriozum czy wzór? Obraz farmacji radzieckiej na łamach „Kroniki Farmaceutycznej” (1919–1939)	315

Bożena PŁONKA-SYROKA, <i>Curiosa therapeutica</i> . Kształtowanie się standardu medycyny alternatywnej w Europie w latach 1797–1914	327
Monika RYCHLICA, Rak – osobliwe metafory choroby	349

Appendix

Kazimierz GWÓŹDŹ, Kuriozalność wszechobecna wiecznie żywa	363
Noty o autorach	365

Contents

Why do we crave for oddities? (*Katarzyna Leńska-Bąk*) 13

Lidia PRZYMUSZAŁA, About the peculiarities of the word *oddy* 17

Oddities in the mythology, religion, beliefs

Katarzyna LEŃSKA-BĄK, From the mythic bee to the contemporary bee,
that is about an odd loss of meanings 29

Łukasz DURAJ, *Santa Muerte* as a peculiarity, a folk saint and an illustration
of religious syncretism 43

Natalia STALA, Peculiar methods of mad yogis 55

Dorota ŚWITAŁA-TRYBEK, Why is it worth eating heels of a loaf
of bread? About culinary superstitions? 65

Bizzare alien

Franciszek M. ROSIŃSKI, Aleksandra WIERUCKA, Peculiarities, oddities
and mirabilia in the relation of the journey by Giovanni da Pian
del Carpine, Benedict the Pole and C. de Bridia to the Great Khan . . . 83

Maria Magdalena MORAWIECKA, The fragrance of apples and
a saddle of human skin – about monstrous races on the medieval
maps of the world 99

Kalina SOBIERAJSKA, The image of the New World in the letters
of Polish emigrants in Latin America 109

Literary oddities

Joanna ZAGOŹDŻON-LYSZCZARZ, *Theatrum* of rarities in *Kronika
wszytkiego świata* by Marcin Bielski 121

Anna KACZMAREK, A hand, a leg, brain on the wall, that is human
remains as curios in the 19th-century horror stories 131

Radosław ŁAZARZ, A collector among remnants. A contribution to the problem of collecting in <i>Garpagoniana</i> by Konstantin Vaginov . . .	141
Anna LEDWINA, <i>Curiosités à la Colette</i> , that is about oddities and peculiarities of everyday reality	151
Estera GLUSZKO-BOCZOŃ, A man-insect and a gnome with a toy drum. Franz Kafka's and Günter Grass's unveiling of oddities	163
Maria TARNOGÓRSKA, In the world of literary curios: from Tuwim to Barańczak	173
Katarzyna KACZOR, Poles are not geese and can write fantasy, too. On <i>Skarby Stolinów</i> and other peculiarities of Polish fantasy	187

Oddities of film and theatre and artistic creations

Bogusław SKOWRONEK, The category of <i>curiosité</i> as the foundation of development of the film art	201
Wojciech SITEK, Human oddities in the power of a norm. A sketch on the film management of short-statured individuals	211
Bartosz KŁODA-STANIECKO, (S)ex machina. Hubots, fembots, actroids and cyborgs. Sexual fetishization of a machine in science-fiction films	223
Urszula SAWICKA, The world like in a cartoon film – an oddity of animated characters	233
Martyna KASPRZAK, Barba's intercultural microcosm, a case study of <i>Ur-Hamlet</i> – cognition and sensitizing of theatrical traditions form all over the world	245
Martyna FRIEDLA, Oddities in the Polish contemporary theatre	255
Paweł MACIĄG, Mark Rothko's curiosity shop – that is profusion of monochromatism	267
Katarzyna CICHONŃ, From the mythic creation to Conchita Wurst – a woman with a beard in the perspective of the theory of <i>queer</i>	279

Medical phenomena

Andrzej SYROKA, Pierre Pomet's curiosities, that is oddities in <i>Histoire Générale des Drogues</i>	291
Jarosław BARAŃSKI, Wiesław MARCZAK, The medical satire by Jakub Fryderyk Hoffmann as a curio of the nineteenth-century Polish medical literature	303
Wojciech ŚLUSARCZYK, An oddity or a formula? An image of the Soviet pharmacy in the columns of <i>Pharmaceutical Chronicle</i> (1919–1939)	315

Bożena PŁONKA-SYROKA, <i>Curiosa therapeutica</i> . Formation of the standard of alternative medicine in Europe in the years 1797–1914	327
Monika RYCHLICA, Cancer – peculiar metaphors of the disease	349

Appendix

Kazimierz GWÓŹDŹ, All-present oddity forever alive	363
A note on the authors	365

